

Η γλωσσική εκπαίδευση ενηλίκων προσφύγων και μεταναστών στην Κύπρο

Άντρη Παπακυριακού

Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Τμήμα Γλωσσών και Λογοτεχνίας

Παγκύπρια Οργάνωση Προώθησης του Γραμματισμού, Επιστημονική
Σύμβουλος

parakyriakou.a@unic.ac.cy

Στόχος

- ▶ Χαρτογράφηση των ευκαιριών ανάπτυξης γλωσσικών δεξιοτήτων ενηλίκων προσφύγων και μεταναστών στην Κύπρο / ανάδειξη των αναγκών
- ▶ ΠΟΠΓ: η προώθηση του γραμματισμού σε ευάλωτες ομάδες της κοινωνίας, κυρίως ενήλικες

Ερωτήματα

- ▶ Τι ευκαιρίες υπάρχουν; Ποια προγράμματα προσφέρονται;
- ▶ Σε ποιο βαθμό αξιοποιούνται και γιατί;
- ▶ Ποια είναι τα δυνατά και ποια τα αδύνατα σημεία στο σύστημα; / κενά στο σύστημα

Μέθοδος

- ▶ Συγεντεύξεις
- ▶ Μελέτη επίσημων εγγράφων: εκθέσεις, προκηρύξεις επιχορηγημένων προγραμμάτων κτλ.

Θεματικές περιοχές προς συζήτηση

- ▶ Στατιστικά στοιχεία (αριθμοί εγγραφών αλλοδαπών, τρίτες χώρες)
- ▶ Λεπτομερής ανάλυση ορισμένων ομάδων (2015-2021: 116.121 νέες εγγραφές)
- ▶ Απαιτούμενο επίπεδο γλωσσομάθειας: νόμοι
- ▶ Ορισμένοι άξονες παρέμβασης που μας ενδιαφέρουν στο Εθνικό Σχέδιο για την Ένταξη των Μεταναστών (2021)
- ▶ Γλωσσικά προγράμματα που απευθύνονται στις συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού
- ▶ Προτάσεις για βελτίωση του συστήματος

ΝΕΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ (ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ) / πηγή: Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης

ΕΤΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ																				ΣΥΝΟΛΑ	
	A.S	BCS	CY	DW	EDU	ESW	FR	GEN	ICT	ICTM	IP	IPA	LT	NSP	RCH	SPE	SUP	TE	UK W	VIS		
2015		679	439	3941			436	3385			2185	1804	12	168		59				1748	14864	
2016		708	402	3830	2912		567	2543			2014	1873	7	168	5	13		10		1753	16805	
2017		1068	385	3538	4849		709	1831			3968	1010	1	176	8	5		7		1878	19433	
2018		1713	521	4123	3261	51	1065	2070	22		4286	1923		123	7	10		6	25	1857	21063	
2019		1250	571	4097	4102	77	766	2027	25	1	4429	1722	2	168	31	10		5		1579	20862	
2020		804	457	2640	2445	42	449	1623	2		1436	1292		15	19	1		6		1571	12802	
2021		1443	292	1397	1650	25	743	840	9		811	1544		11	1	3		1	1	27	1494	10292
ΣΥΝΟΛΑ Α		7665	3067	23566	19219	195	4735	14319	58	1	19129	11168 άδειες σε ισχύ 9813	22	829	71	101		7	54	27	11880	116121

A.S-Αιτητές Ασύλου

BCS-Εταιρείες Ξένων Συμφερόντων

CY-Μέλη Οικογένειας Κύπριου Πολίτη

DW-Οικιακή Απασχόληση

EDU-Εκπαίδευση, Έρευνα, Εθελοντική Υπηρεσία, Άσκηση

ESW-Εποχιακή Εργασία

FR-Οικογενειακή Επανένωση

GEN-Γενική Απασχόληση

ICT-Ενδοεταιρική Μετάθεση

ICTM-Ενδοεταιρική Μετάθεση - Κινητικότητα

IP-Άδειες Μετανάστευσης, Immigration Permit,

η πλειοψηφία από Ρωσία και Κίνα

IPA-Διεθνής Προστασία

LT-Επί Μακρόν

NSP-Απασχόληση - Μη Ενιαία Άδεια

RCH-Επιστημονική Έρευνα

SPE-Ειδικές Περιπτώσεις

SUP-Απασχόληση σε νεοφυείς καινοτόμες επιχειρήσεις

TE-Εμπορία/ Εκμετάλλευση Προσώπων

UKW-Συμφωνία Αποχώρησης ΗΒ, Μ.Βρετανίας, Β.Ιρλανδίας από ΕΕ-ΕΚΑΕ

VIS-Επισκέπτες

ΝΕΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΑΙΤΗΤΩΝ ΑΣΥΛΟΥ

A.S / Πηγή: Υπηρεσία Ασύλου

2021 (-8.2021)	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
7531	7094	13648	7761	4582	2936	2253	1728	1246	1620

Major receiving countries 2020		Major receiving countries 2021	
Syria	1738	Syria	1640
India	1112	DR Congo	836
Cameroon	632	Nigeria	811
Bangladesh	566	India	665
Pakistan	490	Pakistan	597
DR Congo	386	Bangladesh	495
Nigeria	374	Cameroon	467
Nepal	331	Nepal	405
Georgia	262	Somalia	352
Egypt	177	Sierra Leone	307
Other	1026	Other	956
Total	7094	Total	7531

IPA-Διεθνής Προστασία 2015-2021 (9.813)

IPA Major Receiving Countries		
CAT	COUNTRY_DESC	COUNT(*)
IPA	ΣΥΡΙΑ	7450
IPA	ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ	762
IPA	ΣΟΜΑΛΙΑ	362
IPA	ΙΡΑΚ	334
IPA	ΙΡΑΝ	241
IPA	ΤΟΥΡΚΙΑ	187
IPA	ΚΑΜΕΡΟΥΝ	93
IPA	ΙΟΡΔΑΝΙΑ	48
IPA	ΕΡΥΘΡΑΙΑ	42
IPA	ΥΕΜΕΝΗ	35
IPA	ΛΙΒΑΝΟΣ	27
IPA	ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ	232

Domestic Workers / DW 2015-2021 (23.566)

Φιλιππίνες

Σρι Λάνκα (με πολύ μικρή διαφορά από τις Φιλιππίνες)

Ινδία

Νεπάλ

Απαιτούμενο επίπεδο γλωσσομάθειας: νόμοι

Πιστοποιητικό για εξετάσεις A2 σε ελληνικά και γενικές γνώσεις: μόνο από τα μέλη οικογένειας πρόσφυγα που εισήλθαν στη Δημοκρατία κάτω από τη διαδικασία της οικογενειακής επανένωσης κατά την πρώτη ανανέωση, δηλαδή μετά από 1 χρόνο.

Μαθητές/φοιτητές σε οποιαδήποτε βαθμίδα της εκπαίδευσης σε αναγνωρισμένο δημόσιο ή ιδιωτικό σχολείο: προσκομίζουν στο ΤΑΠΜ βεβαίωση φοίτησης

Όλοι οι υπόλοιποι θα πρέπει να προσκομίζουν πιστοποιητικό επιτυχίας σε προφορική εξέταση από το Υπουργείο Παιδείας ή άλλο ισότιμο προσόν. Σε περίπτωση που δεν προσκομίσουν το απαραίτητο δικαιολογητικό δεν ανανεώνεται η άδεια.

Απαιτούμενο επίπεδο γλωσσομάθειας: νόμοι

Αυτό προκύπτει από το **άρθρο 25, παράγραφος 14, στοιχείο (στ), των Περί Προσφύγων Νόμων 2000-2020** που θέτει ως προαπαιτούμενο την υποβολή πιστοποιητικού επιτυχίας «σε προφορική εξέταση το οποίο εκδίδεται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ή άλλο ισότιμο προσόν αποδεκτό από το εν λόγω υπουργείο, το οποίο αποδεικνύει ότι το εν λόγω μέλος έχει επαρκή γνώση- (i) της ελληνικής γλώσσας **επιπέδου A2** [...] και βασικών στοιχείων της σύγχρονης πολιτικής και κοινωνικής πραγματικότητας της Κύπρου.»

Και από το **άρθρο 7.2 της Οδηγίας 2003/86/ΕΚ του Συμβουλίου** σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης: «Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτήσουν από τους υπηκόους των τρίτων χωρών να συμμορφωθούν με μέτρα ενσωμάτωσης, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά τους πρόσφυγες ή/και τα μέλη της οικογένειάς τους που αναφέρονται στο άρθρο 12, τα μέτρα ενσωμάτωσης του πρώτου εδαφίου μπορούν να εφαρμόζονται μόνον εφόσον έχει επιτραπεί η οικογενειακή επανένωση των προσώπων αυτών.»

Εθνικό Σχέδιο για την Ένταξη των Μεταναστών (2021)

- ▶ 8 Άξονες Παρέμβασης
Άξονας 1 / Δράση 2: Πιστοποίηση ελληνομάθειας
- ▶ Άξονας 2 (ολόκληρος) η γλωσσική εκπαίδευση δεν είναι απομονωμένη από την εκπαίδευση (επαγγελματική εκπαίδευση κτλ.)

ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ Ένταξη των Μεταναστών (2021)

Δομή Δρασεων	71
Άξονας 1: ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	73
<i>Δράση 1 : Ανάπτυξη συστήματος αναγνώρισης πρότερης μάθησης (Αναγ. 1.1)</i>	<i>73</i>
<i>Δράση 2: Πιστοποίηση ελληνομάθειας (Αναγ. 1.2)</i>	<i>75</i>
Άξονας 2: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΟΧΟΥ.....	76
<i>Δράση 1: Ελληνομάθεια (Κατ. 2.1).....</i>	<i>76</i>
<i>Δράση 2: Θερινά Σχολεία (Κατ. 2.2)</i>	<i>78</i>
<i>Δράση 3: Προγράμματα καλλιέργειας βασικών δεξιοτήτων (Κατ. 2.3).....</i>	<i>80</i>
<i>Δράση 4: Προγράμματα Ένταξης στην αγορά εργασίας (Κατ.2.4)</i>	<i>82</i>
<i>Δράση 5: Προγράμματα Υποτροφιών Πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (Κατ. 2.5).....</i>	<i>85</i>
Άξονας 3: ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.....	87
<i>Δράση 1: Ευαισθητοποίηση κοινωνίας (Ευ.3.1).....</i>	<i>87</i>
Άξονας 4: ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ.....	91
<i>Δράση 1: Ενδυνάμωση σχολικών μονάδων (Πρ.4.1)</i>	<i>91</i>
<i>Δράση 2: Τοπικά σχέδια για την κοινωνική ενσωμάτωση (Πρ.4.2)</i>	<i>93</i>
<i>Δράση 3: Ισότιμο υγειονομικό πλαίσιο (Πρ.4.3)</i>	<i>95</i>
<i>Δράση 4: Εκσυγχρονισμός επιδοματικής πολιτικής (Πρ.4.4)</i>	<i>98</i>

Εθνικό Σχέδιο για την Ένταξη των Μεταναστών (2021) / Άξονας 1, Δράση 2: Πιστοποίηση ελληνομάθειας

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ & ΣΤΟΧΟΙ	<p>Η μετακίνηση ενός ατόμου ή μιας ομάδας ατόμων σε μια άλλη χώρα ισοδυναμεί με μετακίνησή τους σε ένα άγνωστο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτιστικό σύστημα το οποίο έχει διαφορετικό πολιτικό αξιακό σύστημα. Στη βάση αυτή θα πρέπει οι ενδιαφερόμενες ομάδες-στόχου να έχουν τη γλωσσική επάρκεια, ώστε να αλληλοεπιδράσουν με την ντόπια κοινότητα. Ωστόσο παρατηρείται ότι η πλειοψηφία των ομάδων-στόχου δεν διαθέτουν την οικονομική δυνατότητα για την πληρωμή της πιστοποίησής τους. Υπό το πρίσμα αυτό, προτείνεται η σύμπραξη οργανισμών(λ.χ πανεπιστημιακοί φορείς και άλλοι φορείς ελληνομάθειας) η οποία θα καθορίζει τη διαδικαστική προσέγγιση όσον αφορά τη χορήγηση του κονδυλίου επιχορήγησης στις ομάδες-στόχου. Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας Κύπρου θα έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα στην όλη διαδικασία.</p> <p>Ο προσδιορισμός της διάρκειας της αξιολόγησης θα γίνει με την έναρξη της συγκεκριμένης δράσης, βάσει των αναγκών της ομάδας στόχου. Η διαδικασία αυτή θα λάβει χώρα τόσο στο επίπεδο του πρώτου σταδίου, όπου οι νόμιμοι/ες ΥΤΧ και λοιπές ομάδες-στόχου εισέρχονται στη χώρα διαμονής όσο και στη συνέχεια προτού εισαχθούν στην αγορά εργασίας. Στα κέντρα υποδοχής θα πρέπει να γίνει μια πρώτη αναγνώριση των βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων των μεταναστών και λοιπών ομάδων-στόχου.</p> <p>Σκοπός της πιστοποίησης γλωσσομάθειας είναι να μπορέσουν οι ενδιαφερόμενες ομάδες-στόχου να ενταχθούν γρηγορότερα στη χώρα υποδοχής, μέσω της γλωσσικής αλληλεπίδρασής τους με την τοπική κοινωνία. Επίσης, σκοπός της δράσης είναι να δύναται η ομάδα-στόχου να ενταχθεί στην αγορά εργασίας, έχοντας πιστοποιήσει τη γλωσσική τους ικανότητα. Η συγκεκριμένη δράση σκοπεύει επίσης στην μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων μέσω της εξάλειψης φαινομένων γλωσσικής ανεπάρκειας των μεταναστών στη χώρα διαμονής.</p>
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ/ΟΙ	Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας Κύπρου
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	<ul style="list-style-type: none">• Νόμιμοι/ες ΥΤΧ• Αιτητές/ιες Ασύλου• Πρόσφυγες

Εθνικό Σχέδιο για την Ένταξη των Μεταναστών (2021)/ Άξονας 2, Δράση 1: Ελληνομάθεια

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ & ΣΤΟΧΟΙ

Το πρόγραμμα διδασκαλίας της ελληνομάθειας είναι απαραίτητο για τους ωφελούμενους προκειμένου να καλλιεργήσουν τις γλωσσικές και επικοινωνιακές τους ικανότητες στις χώρες υποδοχής και να εξασφαλίσουν μία άνετη διαβίωση στην εκάστοτε κοινωνία. Στη συμβολή της στην κοινωνική σύννοδο κορυφής που πραγματοποιήθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2017 στο Γκέτεμποργκ, η Επιτροπή παρουσίασε την ιδέα ενός

«Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης» όπου, έως το 2025, «η γνώση δύο άλλων γλωσσών πέραν της μητρικής είναι ο κανόνας» (COM(2017)0673). Στο ίδιο πνεύμα, στις 22 Μαΐου 2019, το Συμβούλιο ενέκρινε σύσταση σχετικά με μια ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά τη διδασκαλία και την εκμάθηση γλωσσών (COM(2018)0272). Πιο συγκεκριμένα, το Συμβούλιο καλούσε τα κράτη μέλη να ενισχύσουν την εκμάθηση γλωσσών μέχρι το τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι θα έχουν περισσότεροι καθηγητές ξένων γλωσσών την ευκαιρία να καταρτιστούν στο εξωτερικό, καθώς και να προωθούν καινοτόμες διδακτικές μεθόδους με τη χρήση εργαλείων όπως η Πύλη Σχολικής Εκπαίδευσης (School Education Gateway) και η κοινότητα σχολείων eTwinning⁷⁵.

Τα τελευταία χρόνια ο αριθμός των ΥΤΧ καθώς και οι μαθητές και μαθήτριες που διδάσκονται την ελληνική γλώσσα ως δεύτερη στα δημόσια σχολεία της Κύπρου αυξάνονται με πολύ γρήγορους ρυθμούς λόγω των μεταναστευτικών κυμάτων από τρίτες χώρες. Η παρούσα δράση αφορά στον σχέδιο εκσυγχρονισμού (Υποέργο 1) και στην υλοποίηση (Υποέργο 2) προγραμμάτων επιμόρφωσης για την εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας σε μετανάστες και άλλους ΥΤΧ της Κυπριακής Δημοκρατίας. Παράλληλα, προτείνεται η ένταξη της διευρύνισης των επιπέδων ΚΕΠΑ από τον αρμόδιο δικαιούχο που χρειάζονται οι διαφορετικές ομάδες στόχου.

Τα μαθήματα ελληνομάθειας θα είναι προσανατολισμένα σε δύο ομάδες ωφελούμενων μεταναστών που διαχωρίζονται με βάση το ηλικιακό κριτήριο. Παράλληλα τα μαθήματα ελληνομάθειας θα διενεργούνται, έχοντας λάβει υπόψη τις σχολικές δομές και το αντίστοιχο πρόγραμμα του κάθε σχολείου. Στόχος της συγκεκριμένης δράσης είναι η άρση του κοινωνικού αποκλεισμού, η ισότιμη συμμετοχή στην κοινωνία με τον τοπικό πληθυσμό, η πρόσβαση σε εκπαιδευτικά, εργασιακά, κοινωνικά και πολιτιστικά περιβάλλοντα, η απόκτηση γλωσσικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων για μια ομαλότερη διαβίωση και αυτονομία, η δημιουργία παραγωγικών εργαζόμενων και ενεργών πολιτών και τέλος η ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ/ΟΙ	<ul style="list-style-type: none">• Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας Κύπρου• Τοπική Αυτοδιοίκηση-ΟΤΑ• Ακαδημαϊκοί φορείς
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟ I	<ul style="list-style-type: none">• Νόμιμοι/ες ΥΤΧ• Αιτητές/ιες Ασύλου• Πρόσφυγες

Μαθήματα γλώσσας με επιχορήγηση

- ▶ Επιχορηγημένα προγράμματα για παιδιά (συγχρηματοδοτούμενα) /Ευρωπαϊκά Ταμεία –Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης
- ▶ Επιχορηγημένα προγράμματα για ενήλικες/ Ευρωπαϊκά Ταμεία – Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (INEK-ΠΕΟ / τοπική αυτοδιοίκηση)
- ▶ Κάποιες μικρότερες δράσεις από άλλους οργανισμούς όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα και πρεσβείες.
- ▶ Πολλές δράσεις σε εθελοντική βάση (από οργανισμούς, ΜΚΟ, οργανωμένες ομάδες ανθρώπων (κάποιες από αυτές με πολύ καλή διοργάνωση στο μεσοδιάστημα)

Προγράμματα εκμάθησης γλώσσας 2019/21 Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης

Project/Action Title	Project Deliverable	Coordinator Final Beneficiary	Programme Duration	Target Group Minors / Adults (to be defined)	Nr of Participants
Greek Language Programmes for Adult Third Country Nationals. Project Code CY/2019/AMIF/S02.N02.1.1/3	Greek courses	Cyprus Labour Institute – PEO Συνολικός προϋπολογισμός: €330.184,46.	01/02/2019-20/11/2020	Third-Country Nationals	Actual: Greek lessons Approximately 300
Greek language programme and mediation services for TCN minors Project Code CY/2018/AMIF/S02.N02.1.4/3	Afternoon and summertime Greek lessons and mediation services for public schools	Cardet Ltd and partners	1/1/2019-30/06/2020	Third-Country Nationals (Minors)	Actual: Greek lessons Minimum 453 Mediation services Minimum: 60
Greek language programme and mediation services for TCN minors Project Code CY/2020/AMIF/SO2.NO.2.1.4/4	Afternoon and summertime Greek lessons and mediation services for public schools	Cardet Ltd and partners	01/11/2020 - 30/04/2022	Third-Country Nationals (Minors)	Target: Greek lessons Minimum 470 Mediation services Minimum: 40
Operation of an Open Reception Centre for Unaccompanied Children from Third Countries Project Code	Greek lessons and English lessons	Hope For Children'' CRC Policy Center	17/11/2019-16/03/2022	Third-Country Nationals (Unaccompanied children)	Minimum staying at the centre: 42 Average number of participants (per month):

Προγράμματα εκμάθησης γλώσσας 2019/21 Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (2)

Integration Programmes Offered by Local Authorities Project Code CY/2020/AMIF/SO2.NO2.1.2/20	Greek language and culture lessons	Limassol Municipality and partners	01/09/2020-28/02/2022	Third-Country Nationals (Adults)	Actual: 67 third country nationals with over 60% participation (classes were organized in Limassol and Ayiou Athanasiou Municipalities).
b Integration Programmes Offered by Local Authorities. Project Code: CY/2019/AMIF/SO2.NO2.1.2/18	Programmes for safeguarding the cultural identity for children of migrants from China, including, among others, also Chinese language	Nicosia Municipality and partners	1/1/2019-30/6/2020	Third-Country Nationals (Minors)	Expected number of participants: 14 unique children from third-countries -55 participations.
Programmes for safeguarding the cultural identity for children from Arabic countries, including, among others, also Arabic language	Third-Country Nationals (Minors)			Expected number of participants: 41 unique children from third-countries - 80 participations.	
Progr. for learning support and speech therapy during the school year, offered by the Nicosia Municipal Multipurpose Centre in cooperation with experts, to minors from third-countries who face learning difficulties	Third-Country Nationals (Minors)			Expected number of participants: 11 children from third-countries	

Προγράμματα εκμάθησης γλώσσας 2019/21 Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (3)

<p>Integration Programmes Offered by Local Authorities. Project Code: CY/2020/AMIF/SO2.NO 2.1.2/19</p>	<p>Programmes for safeguarding the cultural identity for children of migrants from China, including, among others, also Chinese language</p>	<p>Nicosia Municipality and partners</p>	<p>01.07.2020-31.12.2021</p>	<p>Third-Country Nationals (Minors)</p>	<p>Programmes for safeguarding the cultural identity for children of migrants from China: Chinese language Expected number of participants: 20 children from third-countries</p>
	<p>Programmes for safeguarding the cultural identity for children from Arabic countries, including, among others, also Arabic language</p>			<p>Third-Country Nationals (Minors)</p>	<p>Programmes for safeguarding the cultural identity for children from Arabic countries: Arabic language. Expected number of participants: 50 children from third-countries</p>

Μαθήματα γλώσσας από την Κυπριακή Δημοκρατία/ ΥΠΠΑΝ

Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης/State Institutes of further Education (Κ.Ι.Ε., Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης, Οκτώβριος – μέσα Μαΐου, 2 φορές την εβδομάδα X 90 λεπτά)

Μαθήματα:

- Ξένες γλώσσες (Μαθήματα αγγλικής, γαλλικής, γερμανικής, ιταλικής, ισπανικής, ρωσικής, τουρκικής γλώσσας) μέχρι το επίπεδο ΚΕΠΑ B2
- Ελληνικά ως Γ2
- Λογιστική
- Ενισχυτικά μαθήματα για μαθητές Γυμνασίου και Α', Β' Λυκείου
- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές – Πληροφορική
- Μαθήματα προετοιμασίας για τις Παγκύπριες Εξετάσεις για εισαγωγή στα Πανεπιστήμια Κύπρου και Ελλάδας

Δίδακτρα: € 225 - € 410/χρόνο (Δωρεάν παροχή μαθημάτων ελληνικής γλώσσας σε αλλοδαπούς που διαμένουν μόνιμα στην Κύπρο)

Μαθήματα γλώσσας από την Κυπριακή Δημοκρατία/ΥΠΠΑΝ

Επιμορφωτικά Κέντρα/ Adult Education Centres (Υπάγονται στη Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης, παροχή ευκαιριών «Δια Βίου Μάθησης» σε όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας)

«Ο γενικός σκοπός των Επιμορφωτικών Κέντρων είναι η ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του κάθε ατόμου και η κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική πρόοδος των πολιτών και της κοινωνίας γενικότερα»

Δίδακτρα: €55/έτος, pensioners €27,50

Τουρκοκύπριοι: Δωρεάν μαθήματα ελληνικής γλώσσας

Ελληνοκύπριοι: Δωρεάν μαθήματα τουρκικής γλώσσας

→ Μαθήματα: Γλώσσες, Αργυροχοΐα, Γεωπονικά/Κηπουρική, Γλυπτική, Ζωγραφική, Γυμναστική, Δακτυλογραφία, Εκμάθηση Μουσικών Οργάνων, Χοροί, Μαγειρική κ.ά.

Διάρκεια: Αρχές Νοεμβρίου- τέλος Μαΐου, 24 συναντήσεις X 90 λεπτά, 1 φορά την εβδομάδα

Κ.Ι.Ε. (πίνακας μόνο τάξεις ελληνικών για ενήλικες)

	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟ Σ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΠΑΦΟΣ
2021-22	E1: 75 E2: 36 E3: 10 E4: 10 E5: 3 E6: X Σύνολο: 134	E1: 460 E2: 88 E3: 26 E4: 10 E5: 7 E6: 4 Σύνολο: 595	E1: 94 E2: 69 E3: 10 E4: 6 E5: 6 E6: X Σύνολο: 185	E1: 113 E2: 54 E3: 26 E4: X E5: X E6: X Σύνολο: 193	E1: 144 E2: 84 E3: 20 E4: 16 E5: 8 E6: X Σύνολο: 272
Σύνολο: 1.107					
2019-20	E1: 78 E2: 5 E3: 9 E4: 3 E5: X E6: X Σύνολο: 95	E1: 461 E2: 30 E3: 14 E4: 3 E5: X E6: 6 Σύνολο: 514	E1: 193 E2: 68 E3: 14 E4: 8 E5: X E6: X Σύνολο: 283	E1: 123 E2: 45 E3: 17 E4: 3 E5: 4 E6: 3 Σύνολο: 195	E1: 160 E2: 58 E3: 31 E4: 9 E5: 6 E6: 3 Σύνολο: 267
Σύνολο: 1.354					

Πανεπιστήμια/Ομάδες Εθελοντών

- Σχολείο Ελληνικής Γλώσσας/ Πανεπιστήμιο Κύπρου
Πολύ διοργανωμένα μαθήματα ελληνικής γλώσσας, στα οποία προσφέρεται κάθε χρόνο και ένας πολύ περιορισμένος αριθμός θέσεων στις συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού
- Εθελοντικές ομάδες
- Παράδειγμα: Το [Σχολείο της Κυριακής](#) στο Κέντρο Υποδοχής και Φιλοξενίας Κοφίνου
- Για παιδιά: Η διδασκαλία της γλώσσας πλαισιώνεται από δραστηριότητες που στοχεύουν στην κοινωνική και πολιτισμική ενσωμάτωση των παιδιών αυτών.
- 2019: 20 ενήλικες στο επίπεδο A1 + 10 ενήλικες στο επίπεδο A1+
- 2021: 5 τμήματα A1 (αριθμός σπουδαστών αυξάνεται συνεχώς)/ τώρα διαδικτυακά
- ένας διαφορετικός τρόπος ανάπτυξης γλωσσικών δεξιοτήτων, όχι παραδοσιακό μοντέλο, συνδυασμός με δεξιότητες ζωής
- πολλοί εθελοντές, διοργάνωση μέσω Facebook group

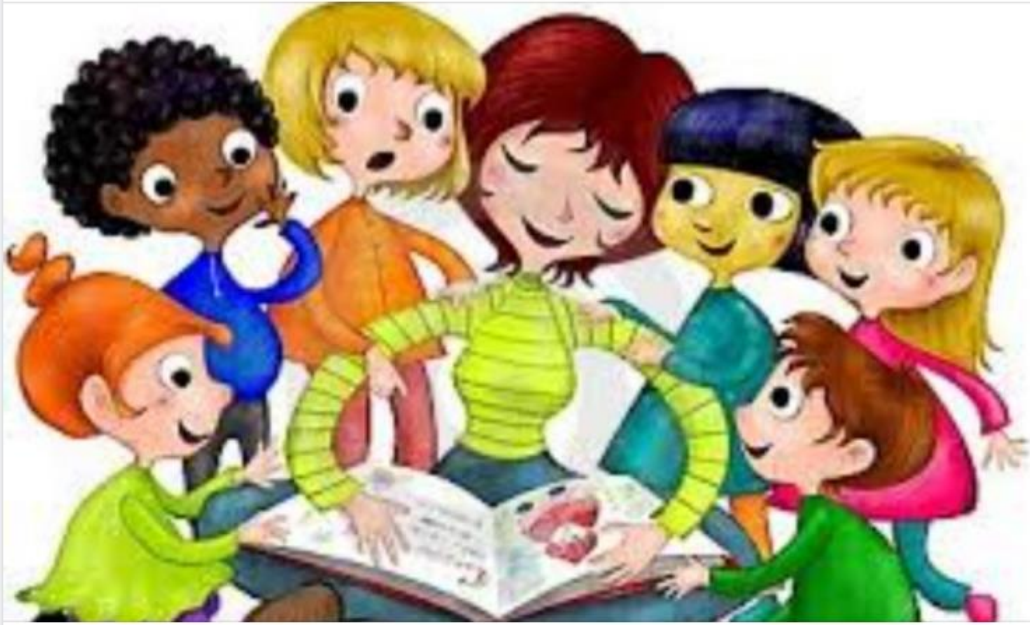
Το Σχολείο της Κυριακής

26 Οκτωβρίου στις 9:01 μ.μ. · 🌐

#Γίνε_εθελοντής_τώρα

- ◆ Είσαι #νηπιαγωγός και θέλεις να προσφέρεις στο Σχολείο της Κυριακής;
- ◆ Έχουν πληθύνει τα μωράκια και χρειάζονται νηπιαγωγό! 🙏
- 👉 Στείλε μας μήνυμα τώρα και έλα και εσύ στην παρέα μας! 📩

Το Σχολείο της Κυριακής

14 Ιουλίου · 🌐

#EnglishText follows

- ◆ Είσαι Ιρανή και μιλάς ελληνικά; ◆ Συμπατριώτισσά σου, που θέλει να μάθει ελληνικά, σε χρειάζεται! 🙏 🇬🇷 🇮🇷 🌈
- 👉 Στείλε μας μήνυμα με τα στοιχεία σου τώρα! 🙏
- ◆ Are you #Iranian who speaks #Greek?
- ◆ Your compatriot, who wants to learn Greek, needs you! 🙏 👉 Send us a message with your details now! 🙏 🌈 🙏

Σχολείο της Κυριακής

Το Σχολείο της Κυριακής

25 Οκτωβρίου στις 7:15 μ.μ. · 🌐

#ΖητούνταιΕθελοντέςΕκπαιδευτέςΕλληνικήςσεΕνήλικες

#Διδασκαλία σε γαλλόφωνο τμήμα!

#Διαδικτυακά πλέον τα #μαθήματα #ελληνικής σε #ενήλικες!

👉 Είσαι εκπαιδευτής/εκπαιδευτρια και θες να συμμετάσχεις στο πρόγραμμα; 📩 🌈

👉 Στείλε μας μήνυμα με τα στοιχεία σου τώρα! 🙏 🌈 🙏

Sunday School

Greek Online Teaching

Tutors needed

Επιχορηγημένα προγράμματα για ενήλικες/ Ευρωπαϊκά Ταμεία –Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης

- Συμμετέχοντες/ουσες (υπήκοοι τρίτων χωρών)
 - α) άτομα με προσφυγικό καθεστώς ή με καθεστώς συμπληρωματικής προστασίας,
 - β) άτομα που έκαναν αίτηση για προσφυγικό καθεστώς ή με καθεστώς συμπληρωματικής προστασίας,
 - γ) άτομα που έλαβαν προσωρινή προστασία και
 - δ) άτομα που ζουν και/ή δουλεύουν νόμιμα στην Κύπρο
- Διάρκεια: 18 μήνες / δυνατότητα για ανανέωση (με κάποιες συνθήκες) για ακόμη 18 μήνες
- Τουλάχιστον σε 4 διαφορετικές πόλεις της Κυπριακής Δημοκρατίας
- Πρέπει να συμπεριλαμβάνει και μαθήματα στο Κέντρο Υποδοχής και Φιλοξενίας Προσφύγων Κοφίνου (με προτεραιότητα σε άτομα με πιθανότητες να πάρει διεθνή προστασία)
- Αριθμός συμμετεχόντων/ουσών σε κάθε ομάδα: 5-30 στο αρχικό στάδιο
- Μέτρα για έλκυση εν διαφέροντος (5% του προϋπολογισμού)

Επιχορηγημένα προγράμματα για ενήλικες/ Ευρωπαϊκά Ταμεία –Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (INEK-ΠΕΟ)

Δωρεάν υλικό και γραφική ύλη (μετά από συμπλήρωση 16 διδακτικών ωρών), δωρεάν συμμετοχή σε επιπρόσθετες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, π.χ. επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους, ή εκδρομές σε διάφορους προορισμούς στην Κύπρο

Στόχος του προγράμματος: 4 επίπεδα με 100-150 διδακτικές ώρες ως εξής:

1. A1 (100 διδακτικές ώρες), για άτομα χωρίς ή με περιορισμένη γνώση ελληνικής γλώσσας
2. A2 (120 διδακτικές ώρες)
3. A2+ (100 διδακτικές ώρες), Αυτό το επίπεδο θα τους βοηθούσε να ενταχθούν στο επόμενο επίπεδο.
4. B1 (duration 150 ώρες διδασκαλίας)

Τελικά όμως δημιουργήθηκαν μόνο τάξεις A1 (ολοκλήρωσαν 350 άτομα) και 3 τμήματα A2 (30 άτομα A1 + A2).

Επιχορηγημένα προγράμματα για ενήλικες/ Ευρωπαϊκά Ταμεία –Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΙΝΕΚ-ΠΕΟ)

- ▶ Πολύ συγκεκριμένα επαγγελματικά προσόντα από τους καθηγητές:
 - Πτυχίο Φιλοσοφικής Σχολής
ή Πτυχίο Σχολής Επιστημών Αγωγής
ή άλλο τίτλο σπουδών διδασκαλίας της ελληνικής ως Γ2/ΞΓ
- ▶ Πιστοποιημένη άριστη γνώση της ελληνικής και αγγλικής γλώσσας /βάσει των αποδεκτών τεκμηρίων γνώσης γλωσσών του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού)
- ▶ Επιπλέον προσόντα που θα συνεκτιμηθούν:
 - Μεταπτυχιακός ή διδακτορικός τίτλος σπουδών συναφούς γνωστικού αντικείμενου
 - Πιστοποιημένη γνώση ξένων γλωσσών (π.χ. γαλλικά, τουρκικά, ρωσικά, αραβικά, ιρανικά)
 - Πιστοποιημένη συμμετοχή σε επιμορφωτικά σεμινάρια συναφούς γνωστικού αντικείμενου.
 - Εμπειρία στη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας
 - Γνώση χρήσης Η/Υ
 - Προφορική συνέντευξη

Επιχορηγημένα προγράμματα για ενήλικες/ Ευρωπαϊκά Ταμεία –Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΙΝΕΚ-ΠΕΟ)

- ▶ Εκπαίδευση καθηγητών πριν την έναρξη των μαθημάτων: 18-20 διδακτικές ώρες
- ▶ Αξιολόγηση του προγράμματος
 - 1) Δείκτης αποτελέσματος 1: υπολογίζονται μόνο τα άτομα που είχαν συμμετοχή τουλάχιστο σε 60% των μαθημάτων + ολοκλήρωσαν με επιτυχία την τελική εξέταση
Επιτυγχόντες εκπαιδευόμενοι στην τελική εξέταση 320 (από 380 άτομα)
 - 2) Δείκτης αποτελέσματος 2: Δείκτης επιτυχίας/ η γνώμη των συμμετεχόντων για το μάθημα: Αν οι συμμετέχοντες ήταν ευχαριστημένοι. (ερωτήσεις κλειστού τύπου στη σκάλα Likert + ορισμένες ερωτήσεις ανοικτού τύπου)

Σχόλια συμμετεχόντων/ουσών στα Προγράμματα

- «Many participants leave classes within a short period of time.»
- «There are few opportunities, but the people themselves don't want to participate.»
- «They **cannot** take advantage of courses like the ones offered by ΚΙΕ (Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης) because the time slots are not appropriate for all groups and there is also a problem with transportation.»

Πρώτα σχόλια...

- ▶ «Η ένταξη αρχίζει από τη γλώσσα! Μιλάς ελληνικά;» / ΙΝΕΚ-ΠΕΟ
- ▶ “In almost each thematic section of the present study, the language barrier was mentioned as a problematic factor.” (Spaneas et al., 2018) / The Living Conditions of Asylum-Seekers in Cyprus

Ανησυχίες για την εκπαίδευση ασυνόδευτων ανηλίκων αιτητών ασύλου στην ενηλικίωση

Πρόσβαση στην εκπαίδευση. Η πρόσβαση στην εκπαίδευση μπορεί να υπονομευθεί σοβαρά με την ενηλικίωση. Η συνέχιση της εκπαίδευσης διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό τη μετάβαση στην ενήλικη ζωή στο σύνολό της. Η πρόσβαση στην εκπαίδευση θα πρέπει να υποστηριχθεί περισσότερο. (σ. 14)

Η **εκπαίδευση ή/και επαγγελματική κατάρτιση** είναι καθοριστική για την ανεξαρτητοποίηση και την επιτυχή τους ενσωμάτωση. Με την ενηλικίωση, αντιμετωπίζουν εμπόδια στη συνέχιση της εκπαίδευσής τους... Καθόσον αφορά την **απασχόληση**, η συγκεκριμένη πτυχή είναι θεμελιώδης για την οικονομική ανεξαρτητοποίηση και την ενσωμάτωση. Οι νεαροί αιτητές, με βάση την εθνική νομοθεσία έχουν πρόσβαση σε ελάχιστους, κακοπληρωμένους τομείς εργασίας υπό, συνήθως, άθλιες συνθήκες. (σ. 20)

Όσον αφορά την **εκπαίδευση** να διασφαλίζεται η πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση και η συνέχιση της εκπαίδευσης των ασυνόδευτων ανηλίκων αιτητών/προσφύγων ανεξάρτητα της ηλικίας τους. Για την αντιμετώπιση των διάφορων εμποδίων που προκύπτουν για τη συνέχιση της εκπαίδευσής τους να μελετηθούν και να προωθηθούν, εν αλλακτικές επιλογές, όπως ταχύρρυθμα προγράμματα, προγράμματα μη τυπικής μάθησης και η επαγγελματική κατάρτιση/μαθητεία. Προώθηση **προγραμμάτων ένταξης**, υπό την ευρύτερη έννοια του όρου και με πεδίο εφαρμογής που να υπερβαίνει τα καθορισμένα προγράμματα ένταξης που αναφέρονται στις ευρωπαϊκές οδηγίες, **τα οποία περιλαμβάνουν κυρίως προγράμματα γλωσσικής κατάρτισης** και (σ. 24) /

Πηγή: Έκθεση Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Λήδας Κουρσουμπά, σχετικά με τις διαδικασίες μετάβασης στην ενηλικίωση, των ασυνόδευτων ανηλίκων αιτητών ασύλου (Δεκέμβριος 2018)

Σημεία προς βελτίωση

- ▶ Επαγγελματικά προσόντα των εκπαιδευτικών
- ▶ Στήριξη των εκπαιδευτικών και κατά τη διάρκεια των μαθημάτων
- ▶ Μεγάλο διάστημα μεταξύ της συμπλήρωσης ενός προγράμματος και την αρχή του επόμενου προγράμματος
- ▶ Περιορισμένος αριθμός θέσεων (αυξημένος σε σύγκριση με παλαιότερα)
- ▶ Απουσία συντονισμού δράσεων / πρόσφατο σχέδιο-πλαίσιο (σχέδιο δράσης για ένταξη)

Σημεία προς διερεύνηση

- ▶ Υψηλό ποσοστό γυναικών που εγκαταλείπουν τις τάξεις (ίδιο αποτέλεσμα σε πρόσφατη έρευνα στο πρόγραμμα FLEARS του ΕΚΠΑ στην Ελλάδα (Foreign Language Education for Adult Refugee Students).
«... συντριπτική υπεροχή των ανδρών μαθητών έναντι των γυναικών, παρά τις σημαντικές προσπάθειες που έγιναν σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος για τη διατήρηση μιας σχετικής ισορροπίας μέσα στη γλωσσική τάξη.» (Ιακώβου κ.ά., 2021)
- ▶ Ετερογένεια μέσα στην τάξη
- ▶ Υψηλό ποσοστό διακοπής σπουδών
- ▶ Γιατί υπάρχουν συμμετέχοντες που νοιώθουν ότι χρειάζεται να επαναλάβουν το μάθημα αν και η επίδοσή τους κατά τη διάρκεια του προγράμματος ήταν ικανοποιητική;
- ▶ Το υλικό είναι κατάλληλο για τις συγκεκριμένες ομάδες κάτω από τις συγκεκριμένες συνθήκες;

Ευχαριστίες

- ΙΝΕΚ-ΠΕΟ /Ινστιτούτο Εργασίας Κύπρου - Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία
- Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης
- Σχολείο της Κυριακής
- Κυπριακό Συμβούλιο Προσφύγων
- ΕΜΝ Κύπρου
- Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης
- Επιμορφωτικά Κέντρα